

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2020. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО

ПИТАЊА:

- 1. Неки издатак треба прокњижити на терет расхода периода:**
  - a) само ако је плаћен
  - b) само ако га директно није могуће везати са будућим економским користима
  - c) увијек кад се односи на обављање редовних пословних активности
  - d) увијек кад је повезан са производњом залиха властитих учинака

- 2. У пословне расходе у обрачунском периоду укључују се:**
  - a) унапријед плаћени расходи
  - b) обрачунати а неплаћени расходи
  - c) расходи по основу исправке вриједности потраживања од купаца
  - d) искоришћени каса сконто одобрен купцима

- 3. У сталну имовину привредног друштва укључују се:**
  - a) аванси дати за набавку опреме
  - b) удјели у друштво са ограниченом одговорношћу
  - c) залихе које се на стању налазе дуже од 12 мјесеци
  - d) улагања у текуће одржавање сталне материјалне имовине

- 4. Циљ редовног годишњег пописа је да се:**
  - a) попише имовина
  - b) утврди књиговодствено стање имовине
  - c) утврди стварно стање имовине и обавеза
  - d) попишу имовина, обавезе и властити капитал

- 5. Приходи по основу продаје готових производа признају се када је:**
  - a) купцу извршена испорука готових производа из складишта произвођача
  - b) купац преузео обавезу да продавцу исплати одређену суму новца по основу куповине
  - c) извршена наплата потраживања од купаца
  - d) у тренутку окончања производње, ако је сигурно да је продаја реално могућа

6. Обавезе се сматрају дугорочним:

- a) ако је уговорени рок за њихово измирење дужи од 12 мјесеци, а плаћање се врши једнократно, по истеку уговореног рока
- b) увијек када нису плаћене у периоду дужем од 12 мјесеци
- c) увијек кад су у питању обавезе према банкама и другим финансијским организацијама
- d) ако је уговорени рок за њихово измирење дужи од 12 мјесеци, а плаћање се врши постепено, по истеку мјесеца

7. Шта од следећег представља оригиналну књиговодствену документацију?

- a) уговор о изградњи грађевинског објекта
- b) требовање
- c) калкулација малопродајних цијена
- d) извод о промјенама на рачуну код пословне банке

8. Која је од следећих тврдњи тачна ус снетму двојног књиговодства?

- a) књиговодствени рачуни имају активну и пасивну страну
- b) биланс стања има дуговну и потражну страну
- c) књиговодствени рачуни могу бити активни и пасивни
- d) изравнавајући салдо се уноси на потражну страну активних и дуговну страну пасивних рачуна

9. Признавање неке обавезе у систему двојног књиговодства може бити повезано са:

- a) смањењем имовине
- b) признавањем прихода
- c) повећањем властитог капитала
- d) смањењем властитог капитала

10. Активна временска разграничења се односе на:

- a) плаћања унапријед добављачима за робу или материјал
- b) обрачунате зарађене приходе који нису фактурисани
- c) обрачунате зависне трошкове набавке робе или материјала
- d) плаћене аконтације пореза на добит

11. Која од наведених група субјеката могу примијенити Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (МСФИ за МСЕ):

- a) банке
- b) осигуравајућа друштва
- c) дионичка друштва чијим се вриједносним папирима тргује на бурзама
- d) ништа од претходно наведеног

12. Према МРС-у 1, напомене уз финансијске извјештаје су један од темељних финансијских извјештаја кроз који се, између осталог, објављују:

- a) структурирани приказ имовине обавеза капитала на одређени дан
- b) сажетак примијењених важних рачуноводствених политика
- c) изјава о усклађености са МСФИ
- d) структурирани приказ новчаних токова за одређени период

13. Књиговодство подразумијева:

- a) систем чије функционисање осигурава информације о финансијском положају, успјешности пословања, токовима готовине, промјенама на капиталу и другим финансијским и нефинансијским информација значајним за екстерне и интерне кориснике финансијских извјештаја
- b) евидентирање, класификовање и сумирање пословних трансакција и чување оригиналне пословне документације која пружа доказе о тим трансакцијама
- c) испитивање финансијских извјештаја ради давања мишљења о томе да ли они објективно и истинито, по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обвеза, резултате пословања, токове готовине и промјене на капиталу
- d) ништа од претходно наведеног

14. У складу са одредбама Одјелка 17. *Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСЕ*, мала и средња предузећа код накнадног вредновања материјалних сталних средстава могу користити:

- a) модел трошка (набавне вриједности)
- b) модел ревалоризације
- c) модел садашње вриједности
- d) модел нето утрживе вриједности

15. Друштво је крајем 2019. године платило закупнину унапријед за наредних дванаест мјесеци, односно за период од 01.12.2019. године до 30.11.2020. године у износу од 120.000 КМ. У финансијским извјештајима за 2019. годину друштво треба исказати:

- a) трошкове закупнине у износу од 120.000 КМ
- b) активна временска разграничења у износу од 120.000 КМ
- c) трошкове закупнине у износу од 10.000 КМ
- d) активна временска разграничења у износу од 110.000 КМ

16. Према закону о рачуноводству, књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у дневник и главну књигу чувају се најмање:

- a) пет (5) година
- b) седам (7) година
- c) једанаест (11) година
- d) трајно

17. У складу са Одјељком 17 *Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСЕ*, трошак стицања (набавна вриједност) поједине ставке материјалне или нематеријалне имовине обухвата:

- a) куповну (фактурну) цијену
- b) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне дацбине и неповратне порезе
- c) куповну (фактурну) цијену, укључујући увозне дацбине и неповратне порезе, као и све трошкове који се директно могу приписати довођењу средства на мјесто и у радно стање за намјерану употребу
- d) ништа од претходно наведеног

18. Ако је процијењени корисни вијек употребе сталног средства 20 година, тада се годишњи обрачун амортизације на предметно стално средство треба вршити уз примјену амортизацијске стопе од:

- a) 20%
- b) 25%
- c) 5%
- d) 10%

19. Према Одјељку 11 *Основни финансијски инструменти МСФИ за МСЕ*, финансијска имовина или финансијска обавеза почетно се признају:

- a) по набавној цијени
- b) по набавној цијени, увећаној за зависне трошкове
- c) по фер вриједности, која је обично цијена трансакције
- d) по нето утрживој вриједности

20. Предузеће ХУ д.о.о. је пружио услуге купцу и испоставио рачун на износ од 23.400 КМ (са укљученим ПДВ-ом). У финансијским извјештајима текуће године предузеће треба исказати приходе у износу од:

- a) 0 КМ
- b) 3.400 КМ
- c) 20.000 КМ
- d) 23.400 КМ

ЗАДАЦИ:

1. ЗАДАТАК – Обрачун набавне вриједности продате робе

Трговачко друштво је у обрачунском периоду евидентирало следеће промјене на залихама робе "А":

- почетно стање 10.000 кг по набавној цијени (НЦ) од 10,00 КМ / кг
- набавку у колични од 1.000 кг по НЦ од 12,00 КМ / кг
- продају у колични од 500 кг по продајној цијени (ПЦ) од 15,00 КМ / кг
- продају у колични од 1.000 кг по ПЦ од 15,00 КМ / кг
- набавку у колични од 1.000 кг по НЦ од 14,00 КМ / кг
- продају у колични од 2.000 кг по ПЦ од 15,00 КМ / кг.

Ваш задатак је да израчунате набавну вриједност непродатих (крајњих) залиха робе ако друштво промјене на залихама прати:

- а) према периодичном систему, уз примјену ФИФО методе **(5 бодова)**
- б) према сталном систему, уз примјену методе пондерисане просјечне НЦ **(5 бодова)**
- в) према периодичном систему, уз примјену методе пондерисане просјечне НЦ **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊА:

2. ЗАДАТАК – Прометни лист

Привредно друштво "АЛФА" д.о.о., порески обвезник у систему ПДВ-а, у току обрачунског периода остварило је продају:

- купцу "А" у вриједности од 10.000 КМ
- купцу "Б" у вриједности од 20.000 КМ
- купцу "Ц" у вриједности од 15.000 КМ
- купцу "Д" у вриједности од 20.000 КМ
- купцу "Е" у вриједности од 10.000 КМ.

У истом периоду купци су извршили плаћања следећих износа:

- купац "А" 15.000 КМ
- купац "Б" 15.000 КМ
- купац "Ц" 20.000 КМ
- купац "Д" 20.000 КМ
- купац "Е" 5.000 КМ
- купац "Ф" 10.000 КМ.

Ваш задатак је да:

- а) припремите прометни лист рачуна потраживања од купаца **(5 бодова)**
- б) утврдите врсте билансних позиција у вези са оствареном продајом и вриједности које би на њима требало приказати у финансијском извјештају друштва "АЛФА" д.о.о. **(5 бодова)**
- в) наведете у којој фази глобалне процедуре у књиговодству је улога прометног листа посебно значајна и укратко објасните зашто? **(5 бодова)**

РЈЕШЕЊА:

3. ЗАДАТАК – Отуђење сталног средства

Друштво има машину набавне вриједности 20.000,00 КМ, што је и основица амортизације (амортизујући износ). На дан 31.12.2019. године акумулисана амортизација износи 8.000,00 КМ. Процијењени очекивани корисни вијек употребе машине износи 8 година. Друштво је извршило продају машине 15.03.2020. године (амортизација се обрачунава до краја мјесеца у којем је стално средство отуђено), те испоставило рачун на износ 11.700,00 КМ (10.000,00 КМ плус 1.700,00 КМ ПДВ-а).

Извршити потребне обрачуне и утврдити колико износи:

- а) амортизација машине до тренутка отуђења (продаје)** (5 бодова)
- б) добитак или губитак од отуђења (продаје) машине** (10 бодова)

РЈЕШЕЊА:

4. ЗАДАТАК – Набавка робе из иностранства и задужење велепродаје

Фактурна (куповна) цијена залиха према рачуну добављача износи 20.000,00 КМ. Трошкови превоза и шпедиције износе 1.200,00 КМ. Приликом увоза обрачуната је царина у износу од 1.000,00 КМ, док увозни (повратни) ПДВ износи 3.774,00 КМ. Залихе се задужују на залихе велепродаје са укалкулисаном разликом у цијени (РУЦ) од 30%.

Извршити потребне обрачуне и утврдити колико износи:

- а) набавна вриједност залиха** (5 бодова)
- б) укалкулисана разлика у цијени** (5 бодова)
- с) велепродајна вриједност предметних залиха** (5 бодова)

РЈЕШЕЊА: